

Denarni trg – varčevanje prebivalstva

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 7/2004

str. 7

Prihranki prebivalstva v bankah	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realne stopnje rasti, v %		
	31. XII 2003	30. VI 2004	30. VI 04/31. V 04	30. VI 04/31. XII 03	30. VI 03/31. XII 02
Celotni prihranki, skupaj	2,138.5	2,199.2	0.5	0.9	2.7
Tolarski prihranki, skupaj	1,293.1	1,311.2	0.1	-1.4	4.4
Vpogledne vloge	466.3	543.9	4.5	13.4	11.2
Kratkoročne vloge	608.2	588.8	-0.5	-5.9	1.6
Dolgoročne vloge	218.3	178.0	-9.7	-20.7	-1.3
Devizni prihranki, skupaj	845.5	888.0	1.0	3.7	0.6
Kratkoročne in vpogledne vloge	766.6	809.7	1.0	4.3	2.1
Dolgoročne vloge	78.9	78.3	1.4	-2.0	-10.4

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR.

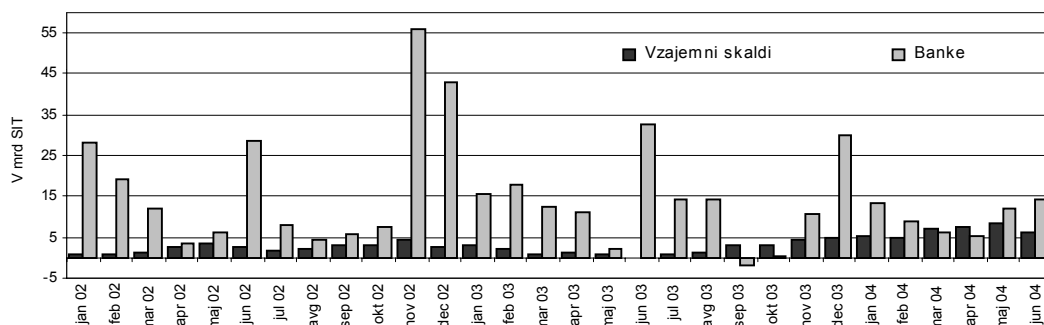
Tudi junijski sezonski dejavniki (izplačila regresov) niso znatno okrepili realne rasti **obsega prihrankov prebivalstva**, ki tako ostaja na najnižji ravni doslej in jo utegne julijska sprostitvev sredstev iz Nacionalne stanovanjske varčevalne sheme še dodatno znižati. Hkrati se še naprej zmanjšuje ročnost vlog in povečuje delež deviznih prihrankov, ki predstavljajo 40.4% prihrankov prebivalstva, kar je za 0.9 odstotne točke več kot ob koncu preteklega leta.

Obseg tolarskega varčevanja se je po realnem zniževanju v obdobju od februarja do maja letos **junija** le rahlo okrepil (0.1%). Takšna rast je precej pod povprečjem iz preteklih let (obdobje od leta 1992 do 2003), ko so tolarski prihranki prebivalstva v juniju povprečno beležili več kot 3.5-odstotno realno rast. Junijsko povečanje obsega tolarskih prihrankov je posledica 4.5-odstotne realne rasti vpoglednih vlog in 3.5-odstotne realne rasti vezanih vlog od 31 do 90 dni, ki so konec prvega polletja skupaj predstavljale skoraj 60% tolarskih prihrankov prebivalstva v bankah, medtem ko so vse ostale tolarske vloge realno upadle. Podobno dinamiko je opaziti v vseh šestih mesecih letos, ko se je krepil obseg vpoglednih vlog in vlog vezanih do 90 dni, medtem ko je obseg vlog daljših ročnosti realno upadal. **Obseg deviznega varčevanja** se je realno krepil tudi v juniju, za razliko od preteklih mesecev pa so porasle tudi dolgoročne vloge, ki so dosegle najvišjo mesečno realno rast po maju 2001. **Neto tokovi** tolarskega in deviznega varčevanja so v prvih šestih mesecih letos znašali 60.7 mrd SIT in so bili realno za 35.3% nižji kot v istem obdobju lani.

Vse večji interes za **naložbe v vzajemne sklade** se odraža tudi v številu vzajemnih skladov, ki iz meseca v mesec naraščata. V manj kot letu dni je bilo ustanovljenih 9 novih vzajemnih skladov (eden od njih se je preoblikoval iz pooblaščenice investicijske družbe), njihovo število pa je naraslo že na 27. **Neto prilivi sredstev** v vzajemne sklade so bili junija sicer za 2 mrd manjši kot maja, znašali so 6.4 mrd SIT, in tako še naprej ostajajo na visoki ravni. Skoraj dve tretjini vseh vplačil še naprej beležijo uravnoteženi vzajemni skladi, medtem ko so obvezniški vzajemni skladi, zaradi konservativnejše naložbene politike in s tem povezanimi nižjimi donosi (ki še vedno za več kot dvakrat presegajo donos bančnih depozitov), beležili manj kot desetino vseh neto prilivov. V prvi polovici leta so prilivi v vzajemne sklade dosegli že 40 mrd SIT, kar je skoraj petkrat več kot v istem obdobju lani. Vrednost sredstev v vzajemnih skladih je junija preseгла 150 mrd SIT in je bila za približno dve tretjini višja kot ob koncu preteklega leta. Medletna tehtana povprečna donosnost vseh vzajemnih skladov se je junija povišala za 1.6 odstotne točke, na 31.8%. Najbolj donosni ostajajo delniški vzajemni skladi, ki so v zadnjih dvanajstih mesecih beležili 37.2-odstotni donos.

V **juliju** so se že tretji mesec zapored znižale obrestne mere za vpogledne vloge. V primerjavi s koncem preteklega leta so se prepolevile in dosegajo 0.5%. Prav tako se je nadaljevalo zniževanje obrestnih mer za vezane vloge (kratkoročne in dolgoročne), ki so upadle za 0.2 odstotne točke. Tako so bile obrestne mere za kratkoročno vezane vloge od 31 dni do enega leta približno na ravni 3.5% in za dolgoročne na ravni 4.4%, obrestna mera nad TOM pa dosega 0.8%. Nadaljuje se zniževanje **medbančnih obrestnih mer** (SITIBOR), ki so se tudi junija znižale za približno 0.3 odstotne točke in so bile na ravni med 4.2% in 4.7%.

Graf: Mesečni neto prilivi sredstev prebivalstva v banke in vzajemne sklade

Vir podatkov: BS, www.vzajemci.com, preračuni UMAR.